

T.C.

YARGITAY

9. HUKUK DAİRESİ

E. 2022/436

K. 2022/1380

T. 7.2.2022

• İHTİYARİ ARABULUCULUK SON TUTANAĞI VE ANLAŞMA BELGESİNİN İPTALİ İSTEMİ ( Davalıya Ait İşyerinde Satın Alma Şefi Olarak Çalışırken Davacının İşverence Görevinin Değiştirildiği Davacının Bu Görev Değişikliğini Kabul Etmeyerek Kıdem Tazminatı Ödenmesini Talep Ettiği ve İşverence Talebi Kabul Edilerek İşten Çıkışının Yapıldığının Anlaşıldığı - Görev Değişikliğini Kabul Etmemesi Nedeniyle İş Sözleşmesi Davacı Talebiyle Sonlandırılmış Olup Davacının İrade Fesadına Uğratıldığının İspatlanamadığı/Davanın Reddine Karar Verilmesi Gerektiği )

• İSPAT ( İş Sözleşmesinin Feshi Sonrasında Davalı Talebi Üzerine Tarafların İhtiyari Arabuluculuğa Başvurduğu ve Anlaşma Belgesini İmzaladıkları Belge İçeriğinde Bir Kısım Tazminat ve Alacaklara Karşılık Davacıya Ödenecek Miktarın Kararlaştırıldığının Görüldüğü - Davacının İş Sözleşmesi Görev Değişikliğini Kabul Etmemesi Nedeniyle Davacı Talebiyle Sonlandırılmış Olup Davacının İrade Fesadına Yönelik "Baskı Yıldırma ve Zorlama" İddialarıyla İlgili Somut Tanık Anlatımları Olmadığı Gibi Başkaca Delil de Sunulmadığı/Davanın Reddi Gerektiği )

• ARABULUCUNUN TARAFSIZLIĞI ( Davacı Taraf Dava Dilekçesinde Davalının Kendi Arabulucusuna Zorlanarak İş Sözleşmesinin Fesh Edildiğini İddia Ettiği - Davacının İş Sözleşmesi Görev Değişikliğini Kabul Etmemesi Nedeniyle Davacı Talebiyle Sonlandırıldığı/Arabulucunun "Tarafsız Olmadığı" İddiası da İspatlanmadığından Davanın Reddi Gerektiği )

• İBRA ( Mahkemece Arabulucu Önünde Yapılan Anlaşmanın İbra Niteliğinde Olduğu 6325 SK Md. 1'de Tarafların Üzerinde Serbestçe Tasarruf Edebilecekleri Konularda Arabulucuya Gidebilecekleri Düzenlendiği İbra Niteliğindeki Belge Üzerinde Tarafların Serbestçe Tasarruf Edemeyecekleri Gerekçesiyle Davanın Kabulüne Karar Verildiği - Arabulucu Önünde Yapılan Anlaşmada 6098 SK Md. 420'nin Uygulanması Halinde Arabulucu Önünde Tarafların Anlaşmasının İmkansız Hale Geleceği/Arabuluculuk Anlaşma Tutanağının Geçerliliğinin İbra Kapsamında Değerlendirilmesinin Hatalı Olduğu )

6325/m.1,9,18/5

6098/m.420

ÖZET : Dava, ihtiyari arabuluculuk son tutanağı ve anlaşma belgesinin iptali istemine ilişkindir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden, davacının davalıya ait işyerinde satın alma şefi olarak çalışırken işverence görevinin değiştirildiği, davacının bu görev değişikliğini kabul etmeyerek kıdem tazminatı ödenmesini talep ettiği ve işverence talebin kabul edilerek işten çıkışının yapıldığı anlaşılmaktadır. İş sözleşmesinin feshi sonrasında davalı talebi üzerine tarafların ihtiyari arabuluculuğa başvurduğu ve anlaşıp, anlaşma belgesini imzaladıkları, belge içeriğinde bir kısım tazminat ve alacaklara karşılık davacıya net 98.878,75 TL ödeneceğinin kararlaştırıldığı görülmüştür. Davacı taraf, dava dilekçesinde, davalının kendi arabulucusuna zorlanarak iş

sözleşmesinin fesh edildiğini iddia etse de, iş sözleşmesi görev değişikliğini kabul etmemesi nedeniyle davacı talebiyle sonlandırılmıştır. Davacının irade fesadına yönelik “ baskı, yıldırma ve zorlama” iddialarıyla ilgili ise ispata yönelik somut tanık anlatımları olmadığı gibi başkaca da delil sunulmamıştır. Öte yandan arabucunun “tarafsız olmadığı” iddiası da ispatlanmamıştır.

Mahkemece, arabulucu önünde yapılan anlaşmanın ibra niteliğinde olduğu, ibraya ilişkin hükmün emredici nitelikte bulunduğu ve 6325 Sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun 1. maddesi uyarınca tarafların ancak üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri konuda arabulucuya gidebilecekleri hususun düzenlendiği, ibra niteliğinde belge üzerinde tarafların serbestçe tasarruf edebilecekleri bir durum söz konusu olmadığı, gerekçesiyle dava kabul edilmiştir. Arabulucu önünde yapılan anlaşmada ibraya ilişkin 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 420. maddesinin uygulanması mümkün değildir. Aksi kabulde arabulucu önünde tarafların anlaşması imkansız hale gelir. Nitekim 6325 Sayılı Kanun'un 18/5 madde hükmünde arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılması hâlinde, üzerinde anlaşılan hususlar hakkında taraflarca dava açılmayacağı öngörülmüş olup, buna göre ibraya ilişkin düzenlemelerden hareketle arabuluculuk anlaşma tutanağının geçerliliği değerlendirilemez. Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesi gerekirken, kabulü hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

**DAVA :** Bölge Adliye Mahkemesince 17/11/2021 tarihli ek karar ile davalı tarafın temyiz istemi red edilmiş ise de, davaya konu ( iptal istemine konu ) arabuluculuk son tutanağı ve anlaşma belgesinin içeriği ve belirlenen alacak tutarı dikkate alındığında Bölge Adliye Mahkemesi kararının kesin olmadığı anlaşılmakla; davalı vekilinin ek karara yönelik temyiz isteminin kabulüyle Bölge Adliye Mahkemesince verilen 17/11/2021 tarihli EK KARARIN BOZULARAK ORTADAN KALDIRILMASINA karar verildi.

Hüküm süresi içinde davalı vekili tarafından temyiz edilmiş olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten sonra dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

**KARAR :** Davacı İsteminin Özeti:

Davacı vekili, davacının davalıya ait iş yerinde satın alma şefi olarak çalıştığını, davalının baskı, yıldırma ve zorlama ile davacıyı arabulucuya yönlendirip iş sözleşmesinin bu şekilde sonlandırıldığını, irade fesadı durumu olduğundan 29/04/2020 tarihli arabuluculuk son tutanağı ve anlaşma belgesinin geçersiz olduğunu ileri sürerek, söz konusu tutanak ve belgenin iptaline karar verilmesini, istemiştir.

Davalı Cevabının Özeti:

Davalı vekili, iş sözleşmesinin zorlama ile arabuluculuk süreci sonucunda fesh edildiği iddiasının doğru olmadığını, sözleşmenin davacı tarafça fesh edildiğini, fesih sonarsı davacının rızası ile katıldığı arabuluculuk işlemlerinin Kanuna uygun ve geçerli olduğunu, savunarak davanın reddini istemiştir.

Mahkeme Kararının Özeti:

Mahkemece, 6325 Sayılı Arabuluculuk Kanuna göre arabuluculuğun, tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri iş veya işlemlerden doğan özel hukuk uyuşmazlıklarının çözülmesinde uygulanması gerektiği, 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 420. maddesinin ikinci fıkrasında ise ibraya ilişkin hüküm olup “...ibra tarihi itibarıyla sözleşmenin sona ermesinden başlayarak en az bir aylık sürenin geçmiş bulunması, ibra konusu alacağın türünün ve miktarının açıkça belirtilmesi, ödemenin hak tutarına nazaran noksansız ve banka aracılığıyla yapılması şarttır. Bu unsurları taşımayan ibra sözleşmeleri veya ibraname kesin olarak hükümsüzdür.” düzenlemesine yer verildiği, bu hükmün emredici nitelikte olduğu, davaya konu arabuluculuk tutanağının düzenlendiği tarih ve ibra beyanının içeriği dikkate alındığında, tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edemeyecekleri bir zamanda uyuşmazlık konusu olmadan ve işçinin başvurusu bulunmadan ibra

niteliğinde arabuluculuk tutanağı düzenlendiği, ibra niteliğindeki tutanağın tarih ve içeriği itibari ile arabuluculuğa elverişli olmadığı, gerekçesi ile davanın kabulüne, karar verilmiştir.

İstinaf:

Karara karşı, davalı tarafça istinaf yoluna başvurulmuştur.

Bölge Adliye Mahkemesi Kararının Özeti:

Bölge Adliye Mahkemesince, özetle, İlk Derece Mahkemesi kararının usul ve yasa ile dosya içeriğine uygun olduğu, gerekçesi ile davalı başvurusunun esastan reddine karar verilmiştir.

Temyiz:

Bölge Adliye Mahkemesi kararını davalı taraf temyiz etmiştir.

Gerekçe:

Dava, ihtiyari arabuluculuk son tutanağı ve anlaşma belgesinin iptali istemine ilişkindir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden, davacının davalıya ait işyerinde satın alma şefi olarak çalışırken 17/04/2020 tarihinde işverence görevinin değiştirildiği, davacının bu görev değişikliğini kabul etmeyerek kıdem tazminatı ödenmesini talep ettiği ve işverence talebin kabul edilerek 28/04/2020 tarihinde işten çıkışının yapıldığı anlaşılmaktadır.

İş sözleşmesinin feshi sonrasında davalı talebi üzerine tarafların ihtiyari arabuluculuğa başvurduğu ve 29/04/2020 tarihinde anlaşıp, anlaşma belgesini imzaladıkları, belge içeriğinde bir kısım tazminat ve alacaklara karşılık davacıya net 98.878,75 TL ödeneceğinin kararlaştırıldığı görülmüştür.

Davacı taraf, dava dilekçesinde, 29/04/2020 tarihli arabuluculuk tutanakları ile davalının kendi arabulucusuna zorlanarak iş sözleşmesinin fesh edildiğini iddia etse de, yukarıda açıklandığı üzere iş sözleşmesi görev değişikliğini kabul etmemesi nedeniyle davacı talebiyle sonlandırılmıştır.

Davacının irade fesadına yönelik “ baskı, yıldırma ve zorlama” iddialarıyla ilgili ise ispata yönelik somut tanık anlatımları olmadığı gibi başkaca da delil sunulmamıştır. Öte yandan arabucunun “tarafsız olmadığı” iddiası da ispatlanmamıştır.

Mahkemece, arabulucu önünde yapılan anlaşmanın ibra niteliğinde olduğu, ibraya ilişkin hükmün emredici nitelikte bulunduğu ve 6325 Sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunun 1. maddesi uyarınca tarafların ancak üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri konuda arabulucuya gidebilecekleri hususun düzenlendiği, ibra niteliğinde belge üzerinde tarafların serbestçe tasarruf edebilecekleri bir durum söz konusu olmadığı, gerekçesiyle dava kabul edilmiştir.

Arabulucu önünde yapılan anlaşmada ibraya ilişkin 6098 Sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 420. maddesinin uygulanması mümkün değildir. Aksi kabulde arabulucu önünde tarafların anlaşması imkansız hale gelir. Nitekim 6325 Sayılı Kanun'un 18/5 madde hükmünde arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılması hâlinde, üzerinde anlaşılan hususlar hakkında taraflarca dava açılmayacağı öngörülmüş olup, buna göre ibraya ilişkin düzenlemelerden hareketle arabuluculuk anlaşma tutanağının geçerliliği değerlendirilemez.

Her ne kadar Dairemizin 11.09.2019 tarihli ve 3694-13040 Sayılı ilamında arabuluculuk anlaşma tutanağı ibra hükümleri çerçevesinde değerlendirilmiş ise de, Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulu'nun 07.07.2020 tarih ve 173 Sayılı kararı ile aynı uyuşmazlıkların temyiz incelemesini yapmakla görevli 22. Hukuk Dairesinin kapatılması ve

tüm işlerinin Dairemize devredilmesi üzerine yeniden yapılan değerlendirmede yukarıda belirtilen sonuca varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, davanın reddine karar verilmesi gerekirken, yazılı gerekçe ile kabulü hatalı olup bozmayı gerektirmiştir.

**SONUÇ :** Temyiz olunan, İlk Derece Mahkemesi kararına karşı istinaf başvurusunun esastan reddine ilişkin Bölge Adliye Mahkemesi kararının ORTADAN KALDIRILMASINA, İlk Derece Mahkemesi kararının yukarıda yazılı sebepten dolayı BOZULMASINA, dosyanın kararı veren İlk Derece Mahkemesine, bozma kararının bir örneğinin kararı veren Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, peşin alınan temyiz karar harcının istek halinde ilgiliye iadesine, 07.02.2022 tarihinde oybirliği ile karar verildi.